

SARF-Info december 2015

Utgiven av Sveriges Akvarieföreningars Riksförbund

Innehåll

- SARF fyller 70 år!
- Påminnelse om medlemsavgift
- Nomineringsförslag till Akvariets Oscar 2015 (50-årsjubileum)
- Akvariets Oscar 2014
- Arend van den Niuwenhuizen (Akvariets Oscar 1971) avliden
- Lite om Akvariets dag på Naturhistoriska Riksmuseet i oktober
- Stämmoprotokoll oktober 2015 och ny SARF styrelse
- Ny lagstiftning kring invasiva arter
- Tidskriften Akvariet och fonden
- SARFs verksamhet

SARF fyller 70 år

SARF bildades 1946 och fyller 70 år nästa år 2016. Detta tycker vi är något att fira, och vi är glada för alla idéer och förslag kring detta förestående jubileum. Men även allmänna idéer om jubilarens framtida roll och aktiviteter är naturligtvis välkomna. "För SARF i tiden."

Påminnelse om medlemsavgift

Det är nu hög tid att betala medlemsavgiften till SARF!

Medlemsavgiften beräknas på antalet medlemmar i föreningen 31 december föregående år. Avgiften för 2016 är 20:-/ medlem. Avgiften sätts in på postgirokonto: 246071-5.

Avgiften skall finnas på SARFs konto senast den sista februari.

Vi hoppas att vi har rätt aktuella emailadresser till medlemsföreningarna! **Konfirmera gärna föreningsvis att detta meddelandet har nått er**, och kontrollera på: <http://sarfakvarist.se> att er förenings kontaktinformation stämmer. Om inte: kontakta styrelsen via styrelse@sarfakvarist.se

Akvariets Oscar fyller 50 år

Det är hög tid att traditionsenligt utlysa till nominering av lämpliga kandidater till Tidskriften Akvariets Oscar för 2015, som under 2016 kommer att delas ut för femtionde gången.

Denna utnämning sker av en Oscarskommitté bestående av tidigare års pristagare. Vi ber nu er i föreningarna att förse kommittén med nomineringsförslag som underlag för detta arbete.

Endast medlemsföreningar får nominera, men varje förening får nominera en eller flera personer. Nomineringen bör åtföljas av en motivering. (Dock inte nödvändigtvis samma motivering som sedan kommer användas vid utdelningen).

..

Alla föreningar som är medlemmar i SARF har nomineringsrätt. Nomineringar skall alltså vara förankrade åtminstone inom styrelsen, och helst inom föreningen! Lämpliga att nominera är personer som har gjort något extra för akvarie hobbyn i Norden nu eller tidigare. Även personer som tidigare nominerats men som inte fått utmärkelsen kan nomineras igen.

Styrelsen vill ha in nomineringar med motivering senast den 31 januari 2016 per email till styrelse@sarfakvarist.se (märk mailet Oscar)

Lägg gärna ned lite extra krut på motiveringen eftersom den påverkar omröstningen.

Om Akvariets Oscar

instiftades av Tidskriften Akvariets redaktör Gunnar Lundin 1966 för att celebrera tidskriftens 40-årsdag. Oscar utdelas varje år till en akvarist som gjort en betydande insats - det kan vara t.ex. som föreningsfunktionär, ungdomsledare, odlare, skribent, fotograf eller vad man över huvud taget kan tänka sig med anknytning till vår hobby. Oscarsvinnaren utsågs förut efter fri bedömning av Akvariets redaktion. Efter Tidskriften Akvariets nedläggning har SARF övertagit ansvaret för Oscarsnomineringen.

"Oscar" består av ett motiv av påfågelcikliden eller Oscar, *Astronotus ocellatus*.

I över 20 år målades den på porslinstallrik av den danska konstnärinnan Ulla Lind Villumsen. Med tallriken följde också en miniatyr av målningen att fästa på rockslaget. Tallriken låg i en vacker träask som sedan många år hade tillverkats för hand av Göte Stolt i Göteborgs AF. Under de senaste åren består priset av en etsning utförd av konstnären Svenerik Jakobsson.

Och år 2016 har priset tilldelats i hela 50 år!

Förra årets Oscar 2014

På Ciklidsällskapetets stämma i Norrköping delade vi ut för 49 gången ut Akvariets Oscar till Tyrone Lundström, Haninge Akvarieförening.

Årets Oscar 2014 tilldelas Tyrone Lundström, Haninge Akvarieförening. Foto: Kjell Fohrman

Motivering

Tyrone har arbetat i många år i styrelsearbetet för flera akvarieföreningar, arbetat med utställningar och specialarrangemang, liksom arbete på riksnivå. Det är en synnerligen skicklig akvarist som har odlat många riktigt knepiga arter och även har lagt ned mycken möda på att sprida denna sin kunskap i föredragsform liksom i klubbtidningar och i tidskriften Akvariet. Som om inte detta var nog har han även varit verksam som grossist, odlat fisk kommersiellt samt arbetat med utbildning av zoohandelspersonal i Sverige.

Arend van den Nieuwenhuizen (1926-2015)

Arend van den Nieuwenhuizen var sedan 1960-talet en förgrundsgestalt i sin hemstad Amsterdam och inom holländsk, tysk och europeisk akvarie hobby och inspirerade med sina föredrag, böcker och tidningsartiklar decennier av akvarister med såväl sina egna akvarier, som med sina professionella fotografier tagna med en svensk Hasselblad. Van den Nieuwenhuizen var år 1971 vinnare nummer 7 av Akvariets Oscar. Motiveringen lød då:

Arend van den Nieuwenhuizen är ett namn som akvaristen ofta möter i böcker och tidskrifter. Han har i många år villigt delat med sig av sina erfarenheter och kunskaper och härigenom aktivt verkat för en fördjupning av akvarieintresset hos ett stort antal människor i många länder. Mest av allt är det emellertid hans eminenta förmåga att med sina foton skildra djurens utseende och beteende som fångat akvaristerna.

Oerhört mycket hårt arbete ligger bakom det bildmaterial vi får se.

Under 1971 påbörjades en artikelserie i vår tidskrift, "Akvarium i hemmiljö", som vi tror att våra läsare haft god behållning av. Det är en instruktiv serie artiklar som säkerligen medverkat till att vi under 1971 och 1972 kunnat redovisa våra största upplageökningar genom tiderna. Arend van den Nieuwenhuizen har därutöver med stor välvilja tagit del av våra önskemål i övrigt när det gäller bild- och artikelmaterial och vid behov lämnat sitt bistånd.

Vi tror därför att vi ger uttryck för våra läsares uppskattning när vi tilldelar honom vår Oscar 1971 och uttalar en förhoppning om fortsatt gott samarbete.

Redaktionen för Tidskriften Akvariet, Göteborg den 24 september 1972

Han led under senare år av grava hörselproblem vilka utvecklades till dövhet under hans sista år i det nya hemmet i Arnheim, när han till stor del gett upp sin hobby för att vårda sin sjuka hustru till hennes bortgång för två år sedan.

Han avled vid 89 års ålder den 20 september 2015, efter en tids kamp mot sjukdom, och med en känsla av ensamhet p.g.a. sin dövhet. Han skall ha yttrat att han såg sista tiden i livet som ett fängelse och ville återförenas med sin hustru.

Arend van den Nieuwenhuizen efterlämnar för akvarie hobbyn ett oskattbart arv, med sin framsynthet och känsla för akvarieinredning, till över 60 000 noggrant sorterade diabilder och annat material, en Herkulesprestation.

Akvariets dag 3 oktober på NRM

Erik Åhlander presenterar Kjell Fohrman i talarstolen. Till vänster inlånat Akvarium från 1800-talet.

Akvariets Dag Mini gick av stapeln på Naturhistoriska Riksmuseet lördagen den 3 oktober.

Arrangörer var SARF och Bollmora Akvarieklubb. Det var föredrag av Jan Wester, Björn Oliviusson, Kjell Fohrman, Sverre Sjölander, Mattias Wacker, Erik Österlund, Jonathan Strömberg, Lasse Forsberg och Erik Åhlander. Det var lite dålig uppslutning och arrangemanget gick med förlust - en förlust som delades mellan Bollmora och SARF. Men vi som var där hade trevligt!

Riksstämman 4 oktober 2015 på NRM

Stämman hölls söndagen efter Akvariets dag. Protokollet kommer distribueras till föreningarna inom kort, den nya styrelsen ser ut som följer:

Styrelsens sammansättning för 2016

Dan Köhl	Ordförande
Tommy Tobiasson	Vice ordförande
Emil Maier	Kassör
Erik Bårdskär	Sekreterare
Erik Åhlander	Ledamot, Oscarnomineringar
Mattias Wacker	Ledamot, medlemsregister och föreningsansvarig
Michael Eklund	Webbansvarig
Wilhelm Lubkowitz	Ledamot, Akvariets fond
Tyrone Lundström	Suppleant

Om invasiva arter

av Erik Åhlander

Kjell Fohrman sammanfattar nedan en del av det som hänt angående invasiva arter och hur det påverkar akvaristiken. SARF yttrade sig över den svenska lagtexten som var på remiss, men då var redan alla viktiga beslut redan fattade på EU-nivå. Vi planerar att komplettera med ytterligare information till medlemmarna på hemsidan i början av nästa år, framför allt hur man praktiskt kan efterleva regelverket. Vi ser idag att besluten som påverkar vår hobby inte längre alltid fattas av svenska myndigheter. Vi blir tvungna att agera på fler och andra sätt än tidigare. Vi samarbetar med bland annat Kjell, som blev adjungerad som representant av SARF-styrelsen i ett möte med Havs och Vattenmyndigheten. Vi försöker påverka människors syn på akvariehobbyn – vid alla tillfällen när det är möjligt. Kontakta oss med fler ideer hur vi kan påverka!

Jag tror att det är viktigt med akvaristik, inte bara för oss själva, utan även för miljön och världen. Vi kommer fortsätta vårt arbete att akvariehobbyn skall vara möjlig även i framtiden.

Ny lagstiftning om invasiva arter

av Kjell Fohrman

Det kommer inom EU att införas en förordning om invasiva arter som träder i kraft den 2/1 2016. Sedan skall detta vara infört i unionen den 1/1 2017 (med vissa undantag). Om detta har det hållits 2 olika möten i Sverige och jag har deltagit på bägge. Det första var den 24/10 2014 hos Naturvårdsverket i Stockholm, det andra hölls den 22/10 2015 hos Havs- och Vattenmyndigheten i Göteborg.

Invasiva arter är ett stort hot mot vår miljö och idag räknas invasiva arter av myndigheterna som det största enskilda hotet mot den biologiska mångfalden. Introducerade arter har på många ställen utrotat arter, antingen genom att de introducerade arterna har konkurrerat ut de ursprungliga arterna, eller genom att de har spritt sjukdomar till dessa. Visst är det så att de tropiska arter vi håller i våra akvarier har minimal chans att etablera sig hos oss även om de i varmare länder ibland har ställt till med problem. Så hade frågan bara gällt för Sverige så hade det inte varit något problem, men nu är vi medlemmar i EU och inom EU har man en fri marknad och därför så kommer samma lagstiftning att gälla inom hela EU. Grundtesen är att om en art betraktas som invasiv i ETT EU-land så gäller lagen för samtliga EU-länder. Sedan har varje land rätt att tillföra arter på en egen nationell lista.

EU har nu också centralt tagit fram en första lista på främmande invasiva arter som inte kommer att tillåtas (det blir förbjudet att importera, transportera, sälja och att inneha). Totalt innehåller denna lista idag 37 olika arter och 9 av dessa gäller arter som vi idag i varierande grad (en del är mycket vanliga, andra väldigt ovanliga) förekommer i våra akvarier. Dessa arter är:

- *Cabomba caroliniana* - akvarieväxt
- *Eichhornia crassiceps*- akvarieväxt
- *Hydrocotyle ranunculoides* - akvarieväxt
- *Lagarosiphon major* - akvarieväxt
- *Ludwigia grandiflora* - akvarieväxt
- *Ludwigia peploides* - akvarieväxt
- *Myriophyllum aquaticum* - akvarieväxt
- *Lithobates catesbeianus* - oxgroda
- *Trachemys scripta* - vattensköldpadda

Kabomba (*Cabomba caroliniana*), beskriven av Asa Gray 1837.

Denna art är en av de allra vanligaste arterna inom akvariehandeln och även om *Cabomba* generellt sett är väldigt svåra akvarieväxter pga av att de kräver mycket stark belysning så är det ändå så att just denna *Cabomba*-art är den som ställer minst krav på ljusstyrka och då är det extra tråkigt att det är just den som förbjuds.

För *T. scripta* är det en del frågetecken. Detta eftersom denna "art" faktiskt innehåller 2 helt olika "arter", dels den gulbukade vattensköldpaddan som heter *T. scripta scripta* och dels den rödörade *T. scripta elegans* och det är inte riktigt klart vad som avses när det bara står *T. scripta*. Myndigheterna verkar uppenbarligen inte heller ha koll på att om man bara skriver *T. scripta* så inkluderas 2 helt olika arter. Detta eftersom i en del dokument från myndigheterna så kallar de den för den gulbukade medan de på andra ställen skriver den rödörade. Med nuvarande skrivning så kommer dock uppenbarligen bägge arterna att förbjudas. Den rödörade kan man ha förståelse för att den är listad eftersom den kan reproducera sig utomhus rätt långt upp i Europa, medan däremot den gulbukade ställer betydligt högre krav på ett varmare klimat för att reproducera sig och därför inte borde förbjudas.

Införandet av lagen

Omröstningen i EU om listan skall godtas eller inte sker den 4/12 2015 och sedan så gäller den från den 2/1 2016. I omröstningen den 4/12 röstar man om hela listan på en gång - dvs inte art för art och listan (i sin helhet) går igenom om den får 2/3 majoritet bland medlemsländerna.

Det innebär dock inte att man omedelbart måste avliva/förstöra de exemplar man har av de förbjudna arterna utan det gäller vissa övergångsregler

Kommersiella ägare: Det är tillåtet att under 1 år efter att arten fördes upp på unionsförteckningen sälja eller överföra levande exemplar till icke-kommersiella användare förutsatt att exemplaren förvaras och transporteras i sluten förvaring och att alla lämpliga åtgärder vidtas för att de inte skall reproducera sig eller slipper ut.

Icke-kommersiella ägare: Man får behålla djuret/växten tills djuret/växten dör av naturliga skäl under förutsättning att arten fanns hos ägaren innan arten fördes upp på unionsförteckningen. Däremot får de som sagt inte säljas, förflyttas eller ens reproduceras (kan dock vara lite svårt att hindra växter att reproducera sig. (Min pers.kommentar)).

Minst sagt luddigt skrivet men tankegången är väl att affärer skall kunna sälja ut sitt lager (men inte kunna köpa in nya exemplar för vidareförsäljning) under det första året och att man som privatperson får behålla dessa arter tills de dör ut.

Att myndigheterna ser allvarligt på brott mot lagstiftningen kan man se av att straffsatsen är rejält hög – nämligen böter eller fängelse i högst 2 år. Det är dock ytterst osannolikt att en privatperson skulle få fängelse för att man håller dessa arter i akvarium, men rejäla böter lär man åtminstone få räkna med om man säljer eller ger bort dom.

En risk med detta är också att kontrollen (speciellt vid gränserna) kommer att skärpas och i sin förlängning innebär detta att det i framtiden kommer att bli både krångligare och dyrare att importera ALLA växter. Så i framtiden kan vi nog räkna med att alla akvarieväxter kommer att bli dyrare.

Myndigheternas tankegång

Man förstår verkligen att det tas krafttag mot spridandet av främmande arter i vår natur för helt klart så är detta ett stort problem världen runt. Fast frågan är snarare om detta verkligen är ett bra sätt eller om det är ett sätt att visa handlingskraft utan att egentligen ta itu med de stora problemen. Till exempel så angavs på detta möte att undantag på förbudet kan ges om det redan är kört att försöka utrota en viss art (t.ex. mördarsnigeln) eller om arten ifråga har en mycket stor ekonomisk betydelse för samhället. Så handlar det om mycket pengar så är det helt plötsligt som så att då är miljön inte längre så viktig. Akvariebranschen däremot är av "liten ekonomisk betydelse" och även ekonomiskt och organisationsmässigt svag och därmed tacksam att ge sig på och detta är säkert också anledningen till att arterna inom akvariehobbyn drabbas exceptionellt hårt utifrån hur ofta det är "våra" arter som ställer till med problemen. Hur stor är t.ex. risken för att våra akvariearter sprider sig till faunan jämfört med hur stor risken är att de landlevande växter vi planterar i vår trädgård sprider sig.

Hybrider

Dilemmat är också att det finns många arter som liknar varandra och dessutom finns det många hybrider och vad gäller för regler för dessa? Man kan ju se hur myndigheterna agerade när samtliga *Pomacea*-arter förbjöds trots att det bara var en art som de ville stoppa (en art som inte alls förekom i akvariehobbyn). Finns det en risk för detta nu – det verkar dock inte så eftersom det bara är vissa arter (och inte hela släkten) som förbjuds, men hur har de tänkt att kunna stoppa den ena arten vid gränsen men tillåta den andra. Dessutom har vi ju problemet med hybrider – speciellt för växter är det ju extremt vanligt med hybrider. Vid gäller CITES-listningen så gäller den även för hybrider - om en Cites-listad art ursprungligen har ingått i hybriden som är även den listad. Kommer detta att gälla också här?

Framtiden

Många menar att detta är väl ändå inte så farligt eftersom det ändå är rätt få arter som vi blir av med och de flesta av dessa (åtminstone växterna) lätt kan ersättas av andra arter som ser ungefär likadana ut och som är minst lika bra (om inte bättre) än de som förbjuds.

Det vore dock fel att för den sakens skull ta lätt på denna nya lagstiftning eftersom det absolut allvarligaste egentligen är att detta bara är steg 1. Denna artlista innehåller nämligen väldigt få arter (varav väldigt många "djurparksdjur" och "akvarieväxter") och har sammanställts av myndigheterna på kort tid bara för att få igång "processen". Det kommer sedan år för år att tillföras många nya arter till listan (även fiskar) och eftersom akvariehobbyn/akvariebranschen är så organisationsmässigt och ekonomiskt svag är vi en tacksam måltavla då vi försvarar oss dåligt. Så risken är mycket stor att detta i förlängningen kommer att få mycket allvarliga konsekvenser för hobbyn.

Föreningarnas påverkan

Många menar att vi inte kan påverka och att myndigheterna inte vill lyssna på oss. Jag skall inte påstå att motsatsen gäller, men jag vill nog ändå utifrån min erfarenhet (har under årens lopp deltagit i många "myndighetsmöten") påstå att myndigheterna rent generellt oftast ser mycket positivt på att vi framför vår åsikt och att de definitivt lyssnar på oss.

Tyvärr är dock intresset för att framföra våra åsikter ofta svagt från de flesta ideella husdjursorganisationer och föreningar samt även från akvarister och andra husdjurshobbyister. Man gnäller gärna över lagstiftningen och lagstiftarna på olika forum, men vill inte själv göra något för att motverka hobbyns utarmning.

På detta senaste möte så hade SARF (som jag representerade) som den enda av dessa organisationer (kan dock ha missat någon) en representant på mötet. På det första

mötet så deltog även 2 representanter för en fågelförening. Men överlag är intresset svagt från andra ideella föreningar. Myndigheterna är absolut beredda på att lyssna på oss men problemet är att vi inte verkar bry oss. Vad gäller just denna fråga så har också myndigheterna skickat ut en remiss till de organisationer/föreningar/myndigheter etc. som anmält till dom att de vill vara remissinstanser gentemot myndigheten. SARF har också sammanställt ett remissvar i denna fråga som skickats in till myndigheterna för att ge vår syn på saken. Men många fler borde göra så – vad är det annars för förening/organisation som inte vill stå upp för deras egna medlemmars intressen.

Sedan är det så klart olika svårt att ha ett reellt inflytande i alla frågor. I frågor som t.ex. denna, där de flesta besluten sker på EU-nivå, är det betydligt svårare att få något inflytande än i de frågor där besluten tas på nationell nivå. I "EU-frågor" behövs det även ett samarbete med "systerorganisationer" i andra länder för att vi skall kunna påverka.

Slutkläm

Som tidigare påpekats – följ lagen och se till att i framtiden inte hålla de arter som blir förbjudna. Struntar man i lagstiftningen är risken uppenbar att vi i framtiden kommer att få en än strängare lagstiftning och hårdare kontroll vilket kommer att göra alla växter dyrare.

Det viktigaste man skall ha i åtanke är kanske ändå inte att man skall se till att undvika just dessa arter, utan som jag ser det så är det absolut viktigaste att alltid hålla sina fiskar, växter etc. (även icke invasiva arter) på ett sådant sätt att de inte har en chans att komma ut i ett naturligt vattenområde. Detta är mycket viktigt både ur ett miljöperspektiv samt ur ett djurskyddsperspektiv.

Om EATA och SARFS medlemskap

SARF söker nu medlemskap i EATA, den europeiska samarbetsorganisationen för akvarie- och terrarieförbund.

The European Aquarium and Terrarium Association helps national clubs make sense of all the European regulations and guidelines. Läs mer: <http://www.eataaquaterra.eu>

I den senaste kontakten med EATAs ordförande Werner Dossler i december 2015 hälsade han SARF välkommen som önskad medlem i EATA med orden "Tillsammans är vi starka" och tillfogade följande lista som SARF skall uppfylla och bifoga ansökan för att bli medlem.:

1. Eine Gründungsakte von eurem Verband, falls nicht vorhanden eine Ausführliche Schriftliche Erklärung über die Arbeitsweise und Gründe undertecknade av styrelsen.
  2. Att medlemsavgift € 50.00 Euro per år skall inbetalas.
  3. Att delta på den årliga träffen
  4. Att regelbundet skicka information till EATA om beslut fattade av Sveriges regering och dess representanter, vilka har relevans för Akvariehobbyn.
  5. Att bifoga en digital bild på Förbundets logotype.
  6. Adresser till ordförande, sekreterare och kassör samt förbundets Rechnungsnummer
-

Tidskriften Akvariet

Tidskriften Akvariet grundades för 90 år sedan, år 1926. När tidningen slutade utges fonderades återstoden av kapitalet i *Tidskriften AKVARIETS fond*.

Fonden innehåller nu 110 000 kr (+ 500 kr under senaste året). Pengarna ligger i en "penningmarknadsfond", d v s räntefond. Inga förslag till att återuppta AKVARIET har inkommit under stämmoperioden 2013-2015.

Beslut har tagits av styrelsen att registrera webbdomänen www.tidskriftenakvariet.se för att möjliggöra eventuella nytugåvor av artiklar och ge minnet av AKVARIET ett digitalt utrymme.

I SARF:s verksamhet ingår bl a följande:

- Arrangör av Akvariets Dag tillsammans med en Akvarieförening i Norden, som sker årligen varje höst
- Arrangör av Riksstämman tillsammans med en Akvarieförening i Sverige, som sker vartannat år, Riksstämman är SARF:s Årsmöte
- Utgivning av tidningen SARF-Aktuellt, 4 ggr/år (Inte i år!)
- Utdelning av Akvariets Oscar, sker varje år på Akvariets Dag, till en Akvarist som gjort något extra för vår hobby
- Odlingskampanjen, som du kan läsa mer om på sidorna Odling
- Utdelning av Förtjänstmärken samt en Medlemsvärningstävling
- Dessutom finns det möjlighet för alla anslutna föreningar att hyra program, få tips om föredragshållare mm. Om din förening inte är medlem i SARF, då kan du kontakta vår ordförande och få mer information.
- Remissorgan och bevakar den lagstiftning som berör husdjurshållning i allmänhet och akvaristiken i synnerhet.
- För dialog med andra nationella förbund samt på EU nivå EATA (European Aquarium & Terrarium Association).
- Stöd till nyetableringar av lokala Akvarieföreningar.
- Bevaka akvaristiska event från såväl lokala föreningar som specialist dito.
- Endast föreningar kan bli medlem i SARF
- Medlemsavgiften beräknas på antalet medlemmar i föreningen 31 december föregående år. Avgiften för 2015 är 20:-/ medlem
- Avgiften sätts in på postgirokonto: 246071-5

Under några år har verksamheten tvingats bantas på grund av brist på mänskliga resurser. Vi försöker nu sakta öka verksamheten igen.

Alla föreningar och föreningsmedlemmar önskas ett Gott Nytt År!!!